

HECE

ISSN 1301-210X

AYLIK EDEBİYAT DERGİSİ YIL: 18 SAYI: 216 ARALIK 2014

abdullah harmancı • abdullah kasay
ahmet sami yalçınkaya • ahmet sezikli
ali berkay • ali k. metin • ali sali • anıl
ibrahim bakırcı • atilla mülayim • berfin
sena yıldız • durmuş ali palaz • emre
öztürk • enes talha tüfekçi • ertuğrul rast
esma berk • evren kuçlu • eyyüp akyüz
fatıma tüfekçi • fatıme zehra manzumi
hamza günerigök • handan acar yıldız
hasan hüseyin çağırın • hasan özlen
hayriye ünäl • idris ekinci • ismail sert

DOSYA: ŞİİR 2014

mehmet öztunç • mehmet sümer • mehmet
yıldırım • melike kılıç • meriç balkanlı
metin erol • mikâil söylemez • musab kırca
mustafa zeki çıraklı • nergihan yeşilyurt
onur ocak • rıfat eroğlu • salim nacar
suzan nur başarlan • süleyman sabri
genç • sümeyye betül • şenol korkut
tarık deniz • tilma otto wagner • ümit
güçlü • yahya kurtkaya • yusuf turan
günaydın • zehra aktaş • zeynep arkan

216

Üst üste 4. kez Avrupa'nın en iyi havayolu seçildik. Bu gurur Türkiye'nin.

Dünyanın en saygın sivil havacılık değerlendirme programı Skytrax, milyonlarca yolcuya "Avrupa'nın en iyi havayolu hangisi" diye sordu.

Cevap bu sene de değişmedi.

Türk Hava Yolları 4 senedir Avrupa'nın en iyi havayolu. Türkiye'nin dünyadaki gururu. Yolcularımıza sonsuz teşekkürler. Çalışanlarımıza gönülden tebrikler.

DÜNYA DAHA BÜYÜK.
KEŞFET.

**TURKISH
AIRLINES**

EDEBİYAT GÜNDEMİ

Hece'den 3

Abdullah Harmancı/Kavganın Ortasından 3

Evren Kuçlu/Okuduğunuz İçin Teşekkürler 5

Yusuf Turan Günaydın/Afak Dergisi 8. Sayısında 7

Esmâ Berk/Eskişehir'den Dünyaya Es, Es: Gard Dergisi 8

İsmail Sert/Çizgi 11

Hayriye Ünal/P Dalgası 12

Ali Sali/Hırka 15

Ümit Güçlü/Güneş Işıkları 16

Emre Öztürk/Şuuru Teklif, Farzı Mahal Yeni Bir Lethe 17

Yahya Kurtkaya/Küçükşehir 18

Ali Berkay/Senin Çiçeklenmeni ve Dökülmeni Hatırlıyorum 20

Şenol Korkut/Gülağzı 23

Hasan Hüseyin Çağırın/Toplu Mezar 24

Salim Nacar/Rmeni Kapıkulları Hep mi Uzun Bir Ruuu 26

Zeynep Arkan/Grotesk Kahramanların Muzip Yazarı 29

Mustafa Zeki Cıracıklı/Anlatıbilim Yazıları 32

Handan Acar Yıldız/Necatî Mert'le Öykü Anlayışı ve Öyküleri Üzerine Söyleşi 39

Suzan Nur Başarslan/Hiç Kimse İçin Bir Şey Olamayanların Kullanma Kılavuzu 44

Mikâil Söylemez/Postmodern Şürde Şair Beni: Yitik Öznenin Öyküsü 50

Tilma Otto Wagner/Neo-Postmodernizm Kültürel ve Antropolojik Bir Analiz 54

Mehmet Yıldırım/Gökyüzünden Geçen Neyler 57

Ali K. Metin/Devriye 60

Atila Mülayım/Kimse Bilmedi Bir Başka Geçtiğini Hayatın 67

Mehmet Yıldırım/Bir "Dengbêj" Olarak Dionysos 68

Enes Talha Tüfekçi/Olmayan Leyla'ya Sitem 69

Rıfat Eroğlu/Meta Nikâhı 71

Melike Kılıç/Perde 72

Hamza Günerigök/Sallanan At 74

Eyyüp Akyüz/Cıralı Kalp Devri 75

Ahmet Sami Yalçınkaya/Varmak 76

Hasan Özlen/Kâbil'in Çocukları 77

Onur Ocak/Anlaşma 79

Durmuş Ali Palaz/Gprs Olmadan Yol Bulmanın Tek Yolu 80

Süleyman Sabri Genç/Bir Sonbahar Akşamı Anomisi 81

Zehra Aktaş/Alayına 82

Fatime Zehra Manzum/Asi Rüzgâr/Arzuların Esiri 83

DOSYA: ŞİİR 2014

Sunuş: Şiir, İnsanın Sadece Töresi mi? 85

Hayriye Ünal/Doğadaki Boşlukları Dolduruyor Bir Şair: Ergin Günçe 86

Hamza Günerigök/Rilke ile Görmek 93

Musab Kırca/Öteki Yortı Savul'lar! 97

Ümit Güçlü/"Nasıl Acı Çekiyorum Görüyor Musunuz?" 99

Nergihan Yeşilyurt/77 Yaşın Pastoral Baharı: Bir Adın Yolculuğu 102

Yahya Kurtkaya/İçimizdeki Her Şeyi Çiğ Brakıyoruz 104

Abdullah Kasay/Gelecek de Ne Getirecek? 107

Ertuğrul Rast/Kötülük, Kötümserlik Üzerine Bir Okuma: Özge Dirik Şiirleri 110

Ahmet Sezikli/#Sokağınzorundançıkanfaizlaeleştiri 113

İdris Ekinci/Of Not Being A Jew 115

Mehmet Sümer/Sürgündeki Rüzgâr'ın Uğultusu: Şeref Bilsel'in Toplu Şiirleri 117

SümeYYe Betül/Sevmek Karanfil ve Kiraz 122

Enes Talha Tüfekçi/Ontolojik Bilincin İzinde: Rövanş 125

Metin Erol/Kendine Dert Olan Bir Serhoşluk: Üzümlü Meseli 127

Fatıma Tüfekçi/Alacakaranlık Düşleri 131

Tarık Deniz/Bendeki Üç Antep 133

Yusuf Turan Günaydın/Divân Yayıncılığı ve Ömer Hulûsî'nin Süfîyâne Divân'ı 139

Mehmet Öztunç/Hicabî Kurlangıç'la Hâfız Divânı Üzerine Söyleşi 143

Ertuğrul Rast/Orhan Sarıkaya ile Söyleşi 150

KİTAPLIK

Meriç Balkanlı/Illuminations 156

Anıl İbrahim Bakırcı/İkinci Yeni Şiirinin Boy Aynası 157

Berfin Sena Yıldız/Aşk İçre Rüyalar 158

Onur Ocak/Şairi Öldürdüler 159

HECE

AYLIK EDEBİYAT DERGİSİ
ISSN 1301-210X

YIL: 18 SAYI: 216
Aralık 2014
(Her ayın birinde yayımlanır.)

Yayın Türü: Yerel Süreli

Hece Yayıncılık Ltd.Şti. Adına
Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü: Ö. Faruk Ergezen

Hazırlayan:
Yayın Kurulu

Yönetim Yeri
Konur Sk. No: 39/1
Kızılay/Ankara

İletişim
Tel: (312) 419 69 13 **Fax:** (312) 419 69 14
İnternet Adresi: www.hece.com.tr
e-mail: hece@hece.com.tr
P.K. 79 Yenışehir/Ankara

Dizgi-Düzelti: Hece

Teknik Hazırlık: Bülent Güler

Kapak: Sarakusta web: sarakusta.com

Baskı: Dumat Ofset
Tel: (0.312) 278 82 00

2014 Yılı Abone Bedeli:
Yıllık: 100 TL.
Kurumlar İçin: 260 TL.
Yurt Dışı: 150 Euro

Posta Çeki: 149582
Hece Basın Yayın Ltd. Şti.

Gelen yazılar yayımlansa da yayımlanmasa da geri
verilmez. İlkelerimize uymayan ilânlar alınmaz.

Baskı Tarihi: 30.11.2014

HECE'DEN

Hece ve Heceöykü dergileri bundan böyle Rasim Özdenören'in yayın yönetmenliğinde yayınını sürdürecektir. Her iki dergi için yayın kurulu oluşturulacaktır. Önümüzdeki günlerde, yayın kurullarında yer alacak yazarların adları ayrıca açıklanacaktır.

22 Kasım Cumartesi günü Hece yönetimevi toplantı salonunda İstanbul'dan, İzmir'den, Eskişehir'den, Konya'dan, Kocaeli'nden, Kırıkkale'den gelen ve Ankara'dan katılan kırk civarında şair ve yazar arkadaşla HECE dergilerini ve yayınlarını konuştuğumuz bir toplantı gerçekleştirdik. Dört saate yakın süren toplantı Hece Yayıncılığın sahibi ve yazı işleri müdürü Ömer Faruk Ergezen'in açılış konuşmasıyla başladı. Katılımcıların tamamı söz alarak görüşlerini açıkladı. Oturumun sonuna doğru aramıza katılan yayın yönetmeni Rasim Özdenören'in sohbet ve kapanış konuşmasıyla toplantı sona erdi.

Tazelenmiş umut ve heyecanlarla yayınlarımıza devam edeceğimizi bir kez daha duyurmuş olalım.

**EDEBİYAT
GÜNDEMİ**

ABDULLAH HARMANCI**KAVGANIN ORTASINDAN**

Edebiyatın işlevi üstüne düşünmek, bir sıralama hatası yapmış olduğumuza kabul etmemiz anlamına gelmeli. Zira edebiyatın işlevi üstüne düşünürken bir taraftan da kim bilir belki yarı ömrümüze edebiyatla geçirmiş durumdayız. Ben kendi adıma, kırk senelik ömrümün en az otuz senesini okumak ve yazmak endişesiyle geçirdiğimi söylemek isterim. Bir ortaokul öğrencisi iken, defterlerce şiirler yazdığımı, sonra bu defterleri, büyük bir yükten kurtulur gibi, büyük bir

keyifle yok ettiğimi hatırlıyorum. Yok etmek büyük bir rahatlama, büyük bir hazdı benim için. Neden yok ediyordum? O şiirlerden çok daha iyilerini yazabilmek için... Adeta bir atlama, bir sıçrama şansı veriyordu bu yok ediş bana. Hiç acımıyor muydum onca emeğe, onca göz nuruna? Mutlaka bir iç sızısı duymuşumdur.

Şunu demek istiyorum. Edebiyatın işlevi ya da neden yazdığımız meselesini konuşurken zaten içinde olduğumuz bir süreci anlamlandırma gayreti içine giriyoruz. Oysa edebiyata adım atışımız sırasında böylesine bir endişe ile hareket ettiğimizi sanmıyorum. Yazıyor olmamız, bir nesil içerisinde yelpazenin bütün kanatlarına dağılan farklı yeteneklerden bir tanesinin de bize verilmiş olmasının doğal bir sonucudur. Yazmıyor da olabilir, tamamen başka bir eylemin içinde de bulunuyor olabilirdik. Bize de kalem verilmiş. Biz de kalemle sınanacağız.

Her insan kendi yeteneğinden sorumlu olacak. Bunu dediğim anda, yazının, kalemin başıboş bırakılmış olamayacağını, yazıya, kaleme, edebiyata bir anlam yüklememiz gerektiğine inandığımı da söylemiş oluyorum. Müslüman olmam aksini düşünmeme ve aksine inanmama engel oluyor. Bir "anlam"dan müstağni hiçbir şey yokken, nasıl olur da yazı'nın ve yazın'ın bir işlevden, bir anlamdan, bir görevden uzak olduğunu söyleyebilirim? Evrende işlevsiz ve anlamsız bir nokta dahi bulunmazken ben bütün hayatımızı dolduran yazmak eyleminin bir işlevden arı olduğunu elbette savunamam. Ancak burada bir adım ileri giderek, yazmak yeteneğine sahip olan ehl-i kalemin aslında bu anlam ve işlevle her daim bağlantı içinde hareket ederek yazdıklarını düşünmenin de doğru olmayacağını iddia edeceğim. Bu cümleyi biraz açayım:

Kendisine yazmak yeteneği bahşedilmiş insanların, bir ağacın yeşermesi ya da sararması kadar, bir suyun akması ya

da akamaması kadar, bir toprağın katılaşması ya da çözülmesi kadar doğal bir biçimde ve kendiliğinden... yazdıklarını düşünüyorum. Onların yazma hâli içinde olmaları hayatın bütün doğallığı içinde gerçekleşiyor. Onlar, yoğun duygulanmalar ya da yoğun düşünceler veya yoğun okumalar içerisindeyken bir gün gelip yazmaya koyuluyorlar. Benim yazmaktan anladığım böylesine doğal bir seyir hâlidir. Aslında okumak da en az bu kadar doğal ve kendiliğinden gerçekleşen bir harekettir. Bu insanların isteseler bile bu eylemlerinden kopamayacaklarını kabul etmek gerekir. Hâl böyle olunca mesela dergi editörlerince veya edebiyat amatörlerince aniden soruluveren "neden yazıyorsunuz?" masum sorusu, esasında edebiyatı bütün doğallığı içinde anan yaşamakta ve iç dünyasını kaleme getirmekte olan bireyleri öncelikle şaşırır. Edebiyatın işlevi üstüne düşünelim elbette, ama bir sıralama hatası var, edebiyata yükleyeceğimiz anlam her ne ise ben o anlamdan önce zaten yazıyordum. Çünkü yazmak, çünkü edebiyat benim en doğal, en kendiliğinden işim, benim hayatım, benim yolum, benim yolculuğum...

Peki edebiyat bir işlev üstlenmekte midir? Edebiyatın bir maksadı var mı? Edebiyat bir işe yarar mı? Edebiyat olmasa olmaz mı? Edebiyatla ne yapabiliriz? Edebiyat ne için? Edebiyat nasıl?

Türkiye'de, 20. yüzyılda, Necip Fazıl, Sezai Karakoç, Nuri Pakdil ve arkadaşlarının ve bu silsilenin devam eden halkalarının başarıyla ortaya koydukları edebiyat örnekleri, bu kabil teorik soruları pratikte cevapladığımızı gösteriyor. Bir başka deyişle, edebiyatın basit bir didaktizme ya da kuru bir angaje edebiyata dönüşmeden evrensel olana uzanabileceğini burada andığımız İslamcı edebiyatçılar silsilesinin metinleri bize göstermiştir. Edebiyat elbette içinden çıktığı kültürün mahsulüdür. Ama aynı zaman-

da bir propaganda metni değildir. Sadece Rasim Özdenören'in edebiyatın teorisine ilişkin yazdıkları ve dahası ürettiği edebî metinler, Müslüman edebiyatçıların, edebiyatın işlevinin ne olması gerektiği sorusunu hem teoride hem de pratikte cevapladıklarını gösterir. Demek istediğim, bir önceki paragrafta sıraladığım sorulara yeniden teorik cevaplar üretmek zaman kaybetmemize gerek yok. 20. asırda hem teorik olarak hem de pratik olarak Müslüman sanatçılar bu problemi aşmışlardır. Elbette aşamayıp "anga-je", "güdümlü" bir çizgide kalanlar da olmuştur. Ancak büyük oranda evrensel edebiyat örneklerinin verildiğini söylememiz gerekir. Esasında biz ne isek yazdıklarımız da odur. Testimizde ne varsa dışarıya o sızar. Hayatını Orta Doğu insanları üzerine düşünüp onlar için kaygılanarak geçiren bir şairin şiirleri de muhtemelen bu dinî hassasiyet çerçevesinde olacaktır. Daha kişisel, daha içe dönük bir hayat yaşayan şairlerin mısralarından ise daha çok modern hayatın yalnızlıkları, korkuları çıkacaktır. Edebiyatta bir işlev aramaktansa kendi gönlümüzde, kendi ruhumuza, ufkumuza bakmamız daha mantıklı olacaktır.

Edebiyatın insana etkisi dolaylı ve uzun vadeli. İnsanı derinleştirir. İnceltir. Ruhunun derinliklerini kavrar. Düşünce eserlerinin doğrudan ve hızlıca verdiklerini çok daha uzun vadede ama çok daha derinden yapar. Bunu söylerken edebiyatın türlerinin kendine mahsus özellikler içerdiğini de unutmamalıyız. Şiir, söyleyeceklerini daha cepheden ve doğrudan söyler ama onun da kendine mahsus plastik bir yapısı ve kuralları vardır. Edebiyatın bu kendine mahsus kuralları, ne politikacıların ne de propagandistlerin tahammül edemeyecekleri bir biçimde gerçekleşir. Dolayısıyla edebiyatın bu kendiliğinden ve dolaylı dilini çözemeyenlerin zaman zaman onu

"boş bir iş" olarak gördüklerine şahit olmuşuzdur. Hele hele ülke ve dünya sorunlarının çok fazla ön plana çıktığı zamanlarda, mesela bir örgütün vahşet görüntülerinin her gün televizyonlardan servis edildiği günümüzde, edebiyat dergisi çıkarıyor olmanın bazen gerçeküstü bir eylemiş gibi algılandığı görülür.

Unutmamız gereken şey, bütün kendiliğindenliğine ve dolaylılığına rağmen, edebiyat "kavganın tam ortasında" yer alabilme gücüdür. Kafka, modern dünyanın bunalımlarının ortasına batırmıştı kalemini. Exupéry, İkinci Dünya Savaşı'nın karamsarlıklarını yenmek için çıkarmıştı kalemini kınından. Sartre, mazlumların yanında yer almıştı. Mustafa Kutlu, modern teknolojinin bizi getirip bıraktığı buhranlı alana çekti dikkatimizi. Nuri Pakdil'in Kudüs çığılığı kulaklarımızda çınlamaya devam ediyor. Anadolu kadınlarına bakarken Erdem Bayazıt'ın mısralarını hatırlamadan edemiyoruz. Son elli sene içerisinde, sadece bizim edebiyatımızda, Orta Doğu'da akan kanı anlatan yüzlerce şiir yazıldı. Edebiyat, kavganın tam ortasından konuşur. Ama kendi yöntemleriyle. Kendi yaklaşımlarıyla. Kendi doğallığıyla. Kendi kurallarıyla.

EVREN KUÇLU

OKUDUĞUNUZ İÇİN TEŞEKKÜRLER

"Çağdaş ticari profesyonelliği bilinçli olarak tasarlanmış bazı türler belirliyor. Profesyonel bir yazar, hiçbir sapmaya izin vermemesi gerektiğini, yazdıklarının geniş okur kitlelerinin tarzına ve beklentilerine göre gelişmesi gerektiğini biliyor." (Okumadığınız İçin Teşekkürler s/53)

Dubravka Ugresić'in geçtiğimiz aylarda raflara inen kitabı *Okumadığınız İçin Teşekkürler*, ateşli sanat savunucularının

makaslamayı başaramadığı bazı parano-yaklıkları gün yüzüne çıkarmaya teşne. Aslında barındırdığı agresif dille medya-ya ve “pulp” metinlere neredeyse bir kuşak çatışması çıkaracak şekilde saldırıda bulunan Ugresiç, temelde kapitalizmin doğurduğu kompleksleri yüksek kararlılıkla hedef alıyor. İddialarını derinleştirirken afaki gözüксе de, üzerinde durduğu konu uğruna yüreğini ve entelektüel birikimi ortaya koymuş bir eleştirmenin birbiriyle tutarlı kanıtları var ortada. Günümüz okur ve izleyicisinin neşter tutmayacak kadar hasta olduğuna inanan Ugresiç’in, Milan Kundera’nın “Dünyada kardeşlik kitsch’le sağlanacak” öngörüsüyle kendisine sağlam bir koruma kalkanı oluşturduğunu görüyoruz. Bu yazıda o koruma kalkanını delmek niyetimiz yok. Ugresiç’in kitabını tanıtmaya filan da çalışmıyoruz. Dayanaklarını çürütmek ya da kanıtlamak isteyecek kadar ileri gitmemiz de mümkün değil zaten. Sadece söylediği bazı şeylere bir yere kadar kulak tıkamayı deneyebiliriz.

Ugresiç’in geçmişteki yazarlardan oluşturduğu anıtmezar, fazlaca kibirli ve umutsuz bir bakış açısını kovalıyor. Zihninde, gözü açık gitmiş bir Dostoyevski canlandırıp onun öcünü çağın dikkatsiz okurundan almaya çalışmak en genel anlamıyla hoyratlık. Tabii, Ugresiç’in ülkesinden kovulmuş bir edebiyatçı olduğunu düşününce, kişisel yığımlarla tecrübenin onu dikkatin hangi boyutuna taşıdığını deşmeye başlıyorsunuz. Fakat neyse ki hâlâ konumuz Ugresiç değil.

İçerisinde bulunduğumuz bin yıl İthiel de Sola’nın “dünya kültür zevklerinin keşfedilmesi” dediği şeyi doğurdu, fazlasını da yapacak gibi gözüküyor. Bir çeşit ‘aşırı doz kültürlenme’, değişimin yüksek hızını da arkasına alarak sanat eleştirmenleri ve sanat yanlılarını, savunmada kalmaya zorladı. Dolayısıyla çağı, edebî metinlerdeki çürümenin sa-

dece sebebi olarak görmek/göstermek, suçu, modernizm ve kapitalizm arasında bölüştürmekle aynı şey ve en kestirme yol. İnternetin önce kendi dilini, sonra sorunlarını, ardından da edebiyatını kısa sürede oluşturması bu tavrın daha sık ve yüksek sesle dile getirilmesine yol açtı. Böylece olumsuzlukla yoğurulmuş ezber bir eleştiri üretilmiş oldu. Artık kalabalık bir okur kitlesi sanal aforizmalara, sanatsal fantezilere ve görsel çekiciliğe yöneltti ilgisini. Ya da bize öyle geldi.

‘Tüketici okur’ konusunda edebiyat eleştirmenlerinin yeterince sert ve umutsuz konuştuğunu görüyoruz. Hatta bu konuda genelgeçer bir algı bile oluşturuldu. Fakat açımızı değiştirebilirsek edebî metinlerin sosyal medya karşısında değer kaybettiği bir borsanın olmadığını görebiliriz. Dolayısıyla yası tutulacak bir kayıp ya da çürüme söz konusu değil. Temsil açısından hâlâ ihtiyacımız olan şey yeteri kadar üretiliyor. Sadece çoğunluğun “sanat dışı” bir okuma havuzu oluşturması gibi belirgin bir farklılık korkutuyor gözümüzü. Yoksa ceza sahası hâlâ Dostoyevski’nin, Kafka’nın kontrolünde. Sosyal medya, eli kalem tutmayan herkesin eline bir kalem tutuşturarak kirliliğe sebep olduysa da ‘sanatsal değer’ aranan kan olarak önemini koruyor. Kitsch, okur savurganlığının ya da ‘janr tanımazlığın’ lanetini kuşanmış olarak raflara inen eserlere yakıştırılıyor. Bu lanetin belli bir yere kadar doğal yollarla, yani alışılagediği gibi ilerlediğini söyleyebiliriz. Dolayısıyla bozulma ya da karmaşa hiç bilmediğimiz bir yolla değil ummadığımız bir hızla ilerlediği için tedirgin edici olabilir. Mihail Bahtin’in ışığına başvurursak anlamamız kolaylaşabilir: “Muhtelif eğilimler (sanatsal veya başka türlü), çevreler, dergiler, belirli gazeteler, hatta önemli tiyel sanatsal yapıtlar ve kişiler kendi toplumsal önemlerine göre, dili katmanlaştırma kapasitesine sahiptir; dilin sözcük-

lerini ve biçimlerini kendi tipik amaçları ve aksanları aracılığıyla kendi yürünelerine oturtabilirler ve böyle yaparken de belirli bir noktaya kadar, bu sözcükleri ve biçimleri diğer eğilimlere, taraflara, sanatsal yapıtlar ve kişilere yabancılaştırır- lar.” (Karnavaldan Romana s/69)

Özellikle de bu nedenle okur üzerine konuşmanın kaçınılmaz olduğunu düşünüyorum. Bestseller okurlarının -eğer bestseller eserler her daim kitschle özdeşse - tarihte geriye yolculuk edebilselerdi gittikleri zamanda sanatın neyine talip olacakları konusunda sağlam ve gerçek bir tahmin yapmamız zor. Çünkü bu kalabalığın birçoğu, potansiyellerinden yola çıkarak söylersek, daha önceki mevcut okur kayıtlarında yok. Dolayısıyla bu tip okur kitlesinin, sanatın müşterisi olma eğilimleri hiç yoktu ve olmayacak da. Onların okuryazarlıkla ilgisi, maniple edilmiş değil aksine sanatın bir dozuna indirgenmiştir. Doğrudan bir sentez yapmamız sakıncalı olsa da “kaybedilmiş değil, hiç kazanılmayacak” bir gruptan yakındığımızı tahmin ediyorum. Büyük ihtimalle hiçbir surette tahliye etmememiz gereken, istemesek bile açığa çıkacak, sanatı oluşturan ya da tıkayan süreçlerden bağımsız bir yapı arz ediyorlar. Kötü tercihlerinin (aksi kanatı mahşere bırakıyoruz), uygun araçları ellerine geçirmeleriyle ilgili olduğu bağlantısını da kurabiliriz. ‘Arkası Yarın’lar olmasa, bugünü zehir olacak tiplerden bahsediyoruz. Yani bu ‘tüketici’ tipler Tarkovski’yle aynı adaya düşseler bu birlikteliği hâlihazırda bir başka facia olarak görmeye müsaitler.

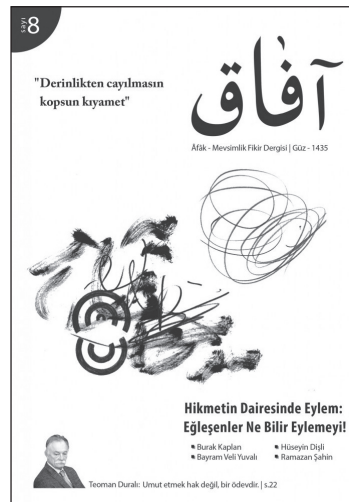
Kitsch, çok kapsamlı bir kavram olduğu için bu, amacı boyunu aşan yazıda sadece bir jenerik olarak kullanmayı denedik. Derinlemesine incelemediğimiz gibi, yan anlamlarına da çokça teğet geçtik. Edebiyatla ilgili kaos teorilerin nite- likli okur tarafından çöktürüleceğini yük-

sek sesle söyleyebiliriz. Yaşadığımız yer- yüzü nasıl bir tektonik ya da yapay hareketin etkisinde kalırsa kalsın, doğaya dönüş isteğinin hızından bir şey kaybetmediğini, böyle olduğu sürece de insanın doğaya, doğasına, gerekirse tüm sanal mekanizmaları ufalayarak, döneceğine inanmayı sürdürebiliriz. Bir karanlık değil, maksadını aşan bir karamsarlık var. Bu karamsarlığa katılmadığını, fakat kayıtsız da kalmadığını söyleyen yazımızın mottosu “her şey güzel olacak” olsun. Bundan aldığımız güçle Ugresic’in ‘Okumadığınız İçin Teşekkürler’ ironisini baş aşağı çeviriyoruz: Okuduğunuz için teşekkürler.

YUSUF TURAN GÜNAYDIN

ÂFAK DERGİSİ 8. SAYISINDA

İlk iki sayısı *Manifesto* ismiyle fanzin olarak çıkan آفاق = *Âfâk* dergisi 3. sayıdan itibaren profesyonelce basılmaya başlanmıştı. Dergi Güz 1435 [2014] sekizinci sayısı ile dergicilik dünyamızdaki varlığını sürdürüyor. “Mevsimlik fikir dergisi” alt başlığıyla yayımlanan *Âfâk*, üniversiteli gençlerin verimlerindenir.

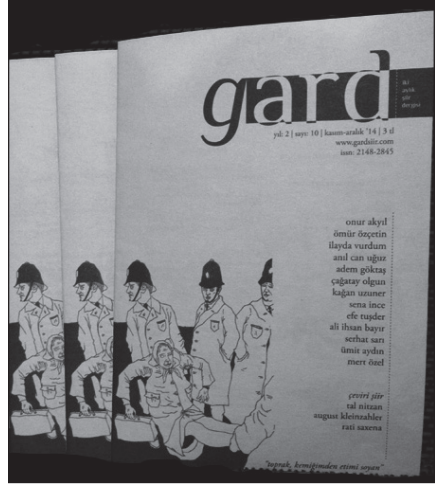
Sade bir kapak ve sayfa düzeniyle basılan derginin hemen her sayısında son dönem Osmanlı fikir öncülerinden tıpkı-basım metinlere, çeviriyazılarıyla birlikte yer veriliyor. Dergi ekibinin röportaj yapmak için seçtiği isimler de belki bir-çoğumuzun 'bu isimlerle röportaj yapılması iyi olmuş' diyeceği isimlerdir: Cevat Özkaya, Ömer Faruk Dönmez, Bedri Gencer, Gökdemir İhsan, İhsan Fazlıoğlu, Teoman Duralı... Röportajlarda dikkate hemen çarpan bir husus da soruların özgül ağırlığıdır. Derginin yayın ekibinden Bayram Veli Yuvalı, Ramazan Şahin, Bünyamin Dinç, Hüseyin Dişli ve Enes Kafadar'ın bazen birlikte, bazen münferit olarak gerçekleştirdiği bu röportajlar iyi okuyan, okuduğunu hazmeden bir ekiple karşı karşıya olduğumuza çok kesin hatlarıyla ortaya koyuyor. Hakeza dergide yayınlanan yazılar da bu hususu belirginleştiriyor.

Âfâk dergisi, kabına sığmayıp dergi sayfalarına taşan bir enerjinin dikkat çekici örneklerindedir.

ESMA BERK

ESKİŞEHİR'DEN DÜNYAYA ES, ES: GARD DERGİSİ

Gard, Eskişehir'den iki ayda bir yayım yapan, 9. sayısını 2014 Eylül-Ekim'de çıkarmış, sade tasarıma sahip bir "şiir dergisi". Dergi, yayımlayacağı şiirler için okurlarından, internet sitesinde yer alan (www.gardsiir.com) poetik meseleler başlığı altındaki, iki metni okumalarını ve şiirlerini dergiyeye bu tavırları göz önünde bulundurarak yollamalarını istiyor. Dergiden bahsederken internet sitesini arka planda bırakmak istemiyorum. En az dergi kadar yoğun bir içeriğe sahip internet sitesindeki bahsi geçen iki metinden biri Rachel Blau Du Plessis'e ait; "Şiir Soruları". Metin, şiire ait teknik

kavramların tanımlanmasını barındırıyor. İkinci metin ise "Görsel ve Somut Şiir Kılavuzu". Site içerisinden www.potetikars.com'a erişim veriliyor. Buradan Zinhar tarafından 2005 yılında yazılmış "kılavuz" okunabiliyor.

Tasarım ve uygulamasını editör Şakir Özüdoğru'nun yaptığı dergi, bir tavır olarak sadece şiire yer veriyor. Dergi 32 sayfa ve "cep boy" standart tasarımını korurken internet sitesindeki "zengin içeriğin" neden dergi sayfalarına taşınmadığını anlamıyoruz. Soruşturmalar, çeviri şiir yapılan şairlerin kısa biyografileri, röportajlar (neden *gard*'da röportaj yayımlanmıyor?) dergiye yansırsa dergi, şu çorak şiir ortamında hak ettiği yeri daha belirgin hâle getirecek. Şiiri takip eden okurlar hak verecektir, iki ayda bir yayım yapıp, yayımladığınız şiirlerin kalitesini devam ettirmek hiç de kolay değildir. *Gard*, bu konuda sürpriz yapabilen bir dergi. Bazen birbiri ile bağlantılarını kurmakta zorluk çekeceğimiz imgeler ile yazılmış şiirlerle karşılaşırken birden zihni açık, diri bir bilinç ile yazılmış, şiirin ne ölçüde şiir olduğunu sorgulatan metinlerle karşılaşabiliyoruz.

Dergi, her sayısında üç, dört ya da beş şairin şiirini çeviriyor. Bugüne kadar dergide yaklaşık yetmiş yerli şairin şiirinin yanı sıra otuz dört yabancı şairin (bir

şair yabancı olabilir mi?) de şiiri yer almış. Yine derginin internet sitesinden çeviride emeği geçen şair/çevirmenlerin bilgilerine ulaşabiliyoruz. Tek tek isimlerini anmak yerine derginin sitesinden ismi geçen başlıklara göz atılması iyi olacaktır. Ayrıca sitede, performans/atraksiyon, anlatı, gard seçki gibi bağlantılar da şiirle meselesi olanlar için ilgi çekici duraklar. Dergi, Türkiye’de okur kitlesine sahip illerin çoğuna dağıtım yapıyor. Ayrıca eski sayılarını içeren Gard Cilt-1 adlı çalışmaya gardsiir@gmail.com’dan ulaşabilirsiniz.

ŞAİR-YAZAR A. VAHAP AKBAŞ VEFAT ETTİ

Uzun süredir kanser tedavisi gören, mütefekkir şair A. Vahap Akbaş, çilesini Hakk’ın rahmetiyle tamamladı.

Akbaş, *Türk Edebiyatı*, *Mavera* gibi birçok önemli dergide eserlerini neşretti. 1982 yılında Türkiye Yazarlar Birliği tarafından *Efgan* kitabıyla yılın şairi seçildi. Yine 1984 yılında Sedat Yenigün Roman Yarışması’nda *Alevler ve Güller* isimli eseri, ikincilik ödülüne layık görüldü.

Aynı zamanda eğitimci olan Akbaş, 60 yılını ilim ve irfana, sağlam nesiller yetiştirmeye adanmış bir insan olarak bilindi, iyi bilindi. Şiirden öyküye pek çok dalda, büyükten küçüğe pek çok kitleye hitap eden eserlere imza attı... 1954 yılında Batman’da dünyaya gelen *Dağı Özleyen Adam*, 15 Kasım akşamı Çorlu’da “neden sevdiğimi sorma anla, açmışım gözlerimi dağ, yürümüşüm dağ” diyerek Rahimü’r-Rahman’ına kavuştu. Değerli çevirmen kardeşimiz Elif Nihan Akbaş’ın da babasıdır.

DİDEM MADAK SEMPOZYUMU

Bu yılın son ayı kadın şair ve yazarların ilmi çalışmalarla/sempozyumlarla yâd edilmesi açısından oldukça bereketli geçeceğe benziyor...

Bu sempozyumların ilki **şair Didem Madak** adına düzenleniyor. Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kadın Çalışmaları Anabilim Dalı tarafından 11-12 Aralık 2014 tarihlerinde düzenlenen sempozyuma Prof. Dr. Solmaz Zelyüt başkanlık yapıyor.

Sempozyumla ilgili olarak düzenleme kurulunun yaptığı açıklamada, 2011 yılında kaybettiğimiz şair Didem Madak’ın şiirleri odağında, farklı alanlardan pek çok ismin “Şiire ve de kadınlık hallerine disiplinlerarası bir pencereden bakmayı hedefledikleri”nin altı çizildi.

Sempozyum, 11-12 Aralık tarihlerinde 10.00-18.00 saatleri arasında Ege Üniversitesi Kültür Sanat Evi’nde iki gün boyunca herkese açık olarak gerçekleştirilecek.

TÜRKİYE’DE KADIN YAZARLIĞIN TARİHİ II: SAFİYE EROL

İstanbul Şehir Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü ve Modern Türkiye Araştırmaları Merkezi işbirliğiyle düzenlenen *Türkiye’de Kadın Yazarlığın Tarihi* başlıklı sempozyum dizisinin ikincisi “romanları, hikâyeleri ve makaleleriyle Türkçe edebiyatın imkânlarını genişletmiş olan Safiye Erol’un edebiyatını,

dünya görüşünü ve öznelliğinin oluştuğu sosyo-kültürel bağlamı anlamak ve tartışmak amacıyla” düzenleniyor.

Sempozyum kapsamında gerçekleştirilecek sunumlardan bazıları şöyle: Dilan Yamaç “Ciğerdelen’in Kadın Kahramanlarının C.G. Jung’un Kollektif Bilinçdışı Kuramı Çerçevesinde Değerlendirilmesi”, Sevim Zehra Kaya, “Safiye Erol’un Ciğerdelen ve Selma Lagerlöf’ün Morbacka Romanlarının Bildungsroman Temelinde İncelenmesi”, Havva Yılmaz, “Bir Türkiye Alegorisi olarak Dineyri Papazı ve Safiye Erol’un Hayatı”.

Sempozyum, 4 Aralık Perşembe günü 13.00-18.30 saatleri arasında İstanbul Şehir Üniversitesinin Doğu Kampüsü Konferans Salonunda gerçekleştirilecek.

NECİP FAZIL ÖDÜLLERİ’NİN İLKİ VERİLDİ

Star Gazetesi tarafından Necip Fazıl Kısakürek’in kültürel ve manevi mirasını yaşatmak amacıyla hayata geçirilen ve bu yıl ilki düzenlenen Necip Fazıl Ödülleri, kısa bir süre önce sahipleriyle buluştu.

Necip Fazıl Ödülleri jürisinde Rasim Özdenören, Beşir Ayvazoğlu, Hicabi Kırılancı, Osman Konuk ile Prof. Dr. Turan Karataş ve Prof. Dr. M. Fatih Andı yer aldı.

Jüri Heyeti; “Necip Fazıl Saygı Ödülü”nün eserleri ve hizmetleri dolayısıyla *Edebiyat* dergisinin kurucusu Nuri

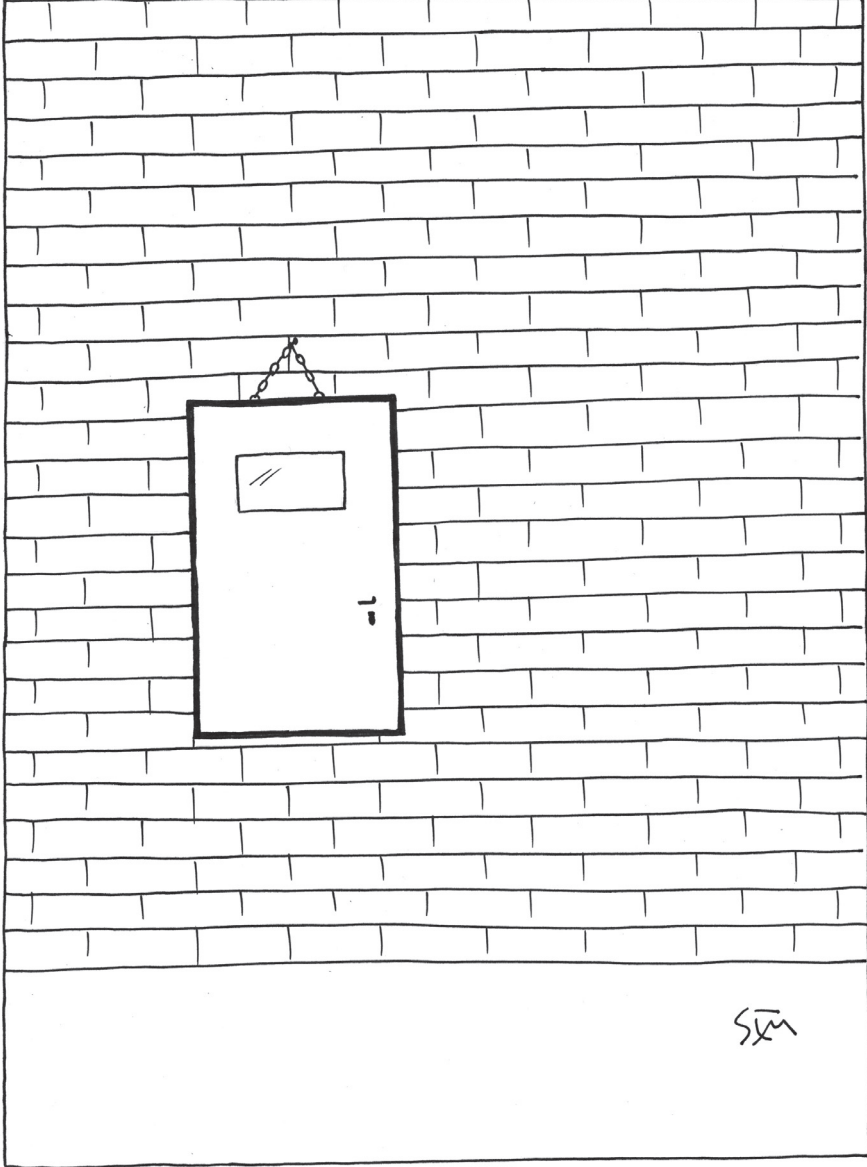
Pakdil’e verilmesinin kararlaştırıldığını, “Necip Fazıl Şiir Ödülü”nün *Karşılama Töreni* isimli kitabıyla Hüseyin Atlansoy’a, “Necip Fazıl Hikâye Ödülü”nün *Hiçbir Şey Anlatmayan Hikâyelerin İkincisi* isimli kitabıyla Güray Süngü’ye ve “Necip Fazıl Fikir-Araştırma Ödülü”nün Prof. Dr. Gülru Necipoğlu’nun *Sinan Çağı* eseri ve Prof. Dr. İsmail Erünsal’ın da *Osmanlılar da Sahaflık ve Sahaflar* eserlerine verilmesini uygun gördüklerini açıkladı.

Ödül törenine, Cumhurbaşkanı R. Tayyip Erdoğan ve eşi, Kültür ve Turizm Bakanı Ömer Çelik, Milli Eğitim Bakanı Nabi Avcı, İstanbul Valisi Vasip Şahin, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Kadir Topbaş, çok sayıda edebiyatçı, yazar, gazeteci ve davetli katıldı.

TÜRK-FRANSIZ EDEBİYAT ÖDÜLÜ ZİYAN’IN OLDU

Türk-Fransız Edebiyat Ödülü, bu yıl *Ziyan* isimli romanıyla Hakan Günday’a verildi. Ödül Komitesi Başkanı Kenize Murad, ödülün 26 Kasım’da Paris’te düzenlenecek törenle Günday’a verileceğini bildirdi. Ödül, her yıl Türkiye konulu roman veya deneme yazarın Türk veya Fransız bir yazara veriliyor. Ödül komitesinde Ali Kazancıgil, Gaye Petek, Timur Muhittin, Alexandre Jevakhoff, Neditim Gürsel ve Venus Khoury Gata bulunuyor.

İSMAİL SERT

ÇİZGİ

İS

HAYRİYE ÜNAL

P DALGASI

Gençlik köşelerimize gitme -güne git
Az bulunan bir güne
-Gazze'de insan yerleşimi 5000 yıla ulaşmaktadır-
Sana bakmaya hazır
bir elbise giyindim
güzel kokular sürdüm
kahvaltı için domates kestim
Bana minnet duyma diye varlarımı gizledim
bir şey istemedim
acıkmadım
sade su içtim

(**Cannabis:** bol miktarda lifi olan bir bitki türünden elde edildim baş döndürücüydim adım Begur idi yaşamıyla beni öldürdüğünü bilmiyordu ona itaat ettim suçu üstlendim eğer insan olsaydım ardında yüksek dağlar bulunan önü sıra geniş ovaların uzandığı kâşanede onun tutsağı olurdum -sabaha az kaldı- göğsümü boydan boya kat eden yara izini ondan saklıyorum benden birkaç damla alması halinde benden kurtuluşunun olmadığını ona nasıl anlatacağım. birlikte suç mahalline döndük, mahal şeritlerle bir dörtgen çizilecek şekilde ayrılmıştı cam kırıklarından basılacak yer yoktu kan cam kırıklarını güzelleştiriyordu pembe kristaller gibi parlıyordu orta yer her saniye aleyhimize işliyor -bunu ona söylemek zorundayım- vukuatsızlığımızdan çok sıkılmıştık diyeceğiz savunmamızın ilk cümlesi bu aramızda anlaşıyoruz “peki” diyorum yine itaatle ama her an aradaki saat farkından dolayı yakayı ele verebiliriz)

Kendi etinin içinden kendi geçirdiğin bir iğne
-Şehir Güney Filistin'in değerli bir antreposu
doğduğumuzdan beri biliriz-
Var gücünle kemirdiğin
bağırmanın diye, köşelerin
var diye itildiğin
olduğun şeysin diye biçilmiş bedel

Kardeşin orada, son manzarada peynir bal vardı masada
Aynı karında kışlamış aynı sobada yakmış küçük elini
Korktuğu için seslendiği adını
yarım yarım söylerken
kendi dişini
koyduğun, yastığında
bulsun diye hediyesini

Kardeş gibiydin, onlara baktığında
inanıldığını bilirdin
Kardeş gibinin sana fırlattığı tabaklar yakmazdı o kadar
Yıllanırken üç ayrı yerde kanaman
“Neden” diye bekletilmiş bir sorunun
aylarca ağızda kalakalması
-bir tarihçinin
Haçlılar'ın şehri “insansız ve harap bulunduğu” bahsettiği
yazmakta olup-

Bir cevap neden önemlidir
Bir cevap hangi gürültüyü bastırabilir
Cevap bir nesnenin hızla yuvarlanması gibi
Cevapsa bir cevap
Bir cevaptan önemli bir şey kalmamışsa arada
Tek bir cevabın yüzlerce kapısını birden açtığı
o korkunç hakikat
Kemir, dişler arasında kumaş, çamurlu, ıslak

- Lice: *Bükleri ile meşhur bir tatil beldesi değildir.*
- Kobanê: *Antik çağdaki adı Halikarnassos değildir.*
- Rojava'da *yat turizmini geliştirmek amacıyla yat yarışları düzenlenmez.*

Kardeşin 15 km ötede çapraz sokaklar boyunca
Kardeşinin kokusu var hâlen pijamanda
Uykusunda korkar, su verir rüyasını dinlersin -külü dört santim uzar
Yalnızken yemini şefkatle koyar da kedinin
Seni aklına getirir ve sorar mı kendine:
“Var mıydı gerçek bir nedenin?”
Senden kaç tayın çıkar

*-Kardeşinin pahasını
Sor ona*

ALİ SALİ**HIRKA**

yaralarımın kalkan kabuğu
elimdeki titreyiştten belli
kalbimdeki ritme ayarlandı
kudümdeki titremeler

kalbime üflenen rüzgârdan
rüzgârın savurduğu kumdan
yaratıldı kelebek
uçmak için kalbimden medet
üfürülecek rüzgâr dilenen kelebek
pervane olur döner etrafında
kumdan rüzgârdan sakatlanan
kendini sakatlayan kelebek
pervanedir ışığına

hırkamın sıvazlanmasından
nefesimin sıcaklığından da
yaratılmalyydın
kendini inciten
ancak kendi incinen
kelebek
rüzgârın taşıdığı kuma nasiplenen
hırkama sürececek yüzüm kalmadı